

Eksamensoppgave

JUS3112 – Formuerett I

Vår 2024

Dato: 27.05.2024

Tid: 09.00

Lars Holm hadde nylig overtatt selskapet Lillevik Ull AS (Lillevik Ull), som spesialiserte seg på å lage fine tekstiler til møbler. Da Holm på vårparten 2024 gikk igjennom bunken med dokumenter etter den gamle eieren, oppdaget han et brev fra Stiftelsen Oline Vold med tilsagn om kr 500 000 i støtte. Konvolutten var borte, men brevet var datert 21. mai 2021 og stemplet og mottatt to dager senere. Stiftelsen Oline Vold var opprettet av den rike forretningskvinnen Oline Vold, og hadde som formål å støtte ulike prosjekter i regionen. Etter å ha undersøkt regnskapene fra tidligere år, kunne ikke Holm se at det var kommet noen utbetaling i tråd med brevet. Den 4. mars 2024 sendte han et brev med anmodning om utbetaling av støtten og oppga Lillevik Ulls kontonummer.

Den 7. mars 2024 mottok Lillevik Ull en bestilling fra en møbelfabrikk på Vestlandet. Bestillingen gjaldt stoff til pilotproduksjon av 100 stoler til en ny stolserie som møbelfabrikken produserte for det verdenskjente norske moteikonet Peder Ås og hans selskap, Peder Ås AS. I tillegg skulle Lillevik Ull bidra med tilknyttede design- og konsulenttjenester. Den nye stolserien skulle lanseres allerede samme høst, og det var derfor viktig at stoffet ble levert senest 10. mai 2024. Etter ønske fra Ås skulle det benyttes et originalt mønster særskilt laget for den nye stolserien, som ga assosiasjoner til norske vevstradisjoner. Lillevik Ull bisto møbelfabrikken med å finne passende design og kvalitet på stoffet. Lillevik Ull foreslo et mønster de sa de hadde designet selv, inspirert av norske tradisjoner. Peder Ås fikk tilsendt prøver underveis. Stoffet ble mottatt 10. mai 2024, og Lillevik Ull sendte samme dag en faktura på totalt kr 240 000, hvorav kr 100 000 var for stoffet og kr 140 000 for konsulenttjenestene.

Den 18. mai 2024 kom en sint melding fra Peder Ås, som hadde oppdaget samme mønster på en annen stol, produsert av et tysk selskap. Mønsteret var beskyttet i hele EU og EØS. Stolene kunne ikke selges med dette mønsteret uten å komme i strid med det tyske selskapets designrettigheter. «Dere har ført oss bak lyset», fyrte Ås av. Hele høstlanseringen måtte kanselleres, og selskapet hans lå an til et betydelig omsetningstap. Ås var i forhandlinger med møbelfabrikken på Vestlandet, men der kom han ingen vei, siden fabrikken uttrykkelig hadde fraskrevet seg ethvert ansvar for tapt omsetning i kontrakten med Ås. Noe slikt forbehold hadde ikke Lillevik Ull i sin kontrakt med møbelfabrikken. Men dette var Lillevik Ull sitt problem, mente Ås. Han krevde derfor at Lillevik Ull erstattet omsetningstapet, nøkternt anslått til kr 500 000.

UNIVERSITETET I OSLO

Saken nådde lokalavisen i Lillevik, som slo den stort opp på førstesiden 21. mai 2024. Oline Vold fulgte nøye med på alt som rørte seg i regionen. Selv opptrådte hun også stadig i lokalavisen, ofte i tilknytning til stiftelsen som bar hennes navn. Hun likte ikke oppslaget i avisen om Lillevik Ull. Dette så ikke bra ut for næringslivet i Lillevik, tenkte hun. Hun var dessuten en stor beundrer av Peder Ås. I tillegg var hun godt orientert om virksomheten i stiftelsen, som hadde postadresse hos henne, og der hun regelmessig ble tatt med på råd. Hun var derfor kjent med at Lars Holm hadde bedt om utbetaling av støttebeløpet på kr 500 000. Så fikk hun en innskytelse. Hun slo på tråden til Peder Ås, og foreslo at stiftelsen Oline Vold la ut for Peder Ås' tap på kr 500 000 så de kunne få saken ut av verden. Hun forklarte at Holm hadde bedt om utbetaling av et tilsvarende støttebeløp, og insisterte videre på at Peder Ås måtte frafalle alle krav direkte mot Lillevik Ull. Peder Ås aksepterte umiddelbart. Oline Vold instruerte deretter sekretæren sin, som også var stiftelsens sekretær, om å utbetale pengene samme dag. Etter dette ringte Peder Ås til Lars Holm. Han orienterte ham om at alle krav var frafalt og bakgrunnen for dette. Neste morgen, den 22. mai 2024, var det oppslag i lokalavisa om at saken hadde funnet sin løsning.

Den fremgangsrike advokaten Helene Tastad hadde nylig blitt utnevnt til styreleder i Stiftelsen Oline Vold. Hun var på ferie med familien den uken, men fulgte med i lokalavisa på nett og fikk sjokk da hun så hva Oline Vold hadde gjort. Da hun kom tilbake fra ferie sendte hun et brev til Peder Ås med krav om at pengene måtte tilbakebetales. Brevet ble sendt pr e-post 25. mai 2024. Hun fremholdt at stiftelsen ikke var bundet av Volds disposisjoner. Stiftelsen var et selvstendig rettssubjekt, og Oline Vold hadde ikke noen formell rolle. Oline Vold hadde heller ikke fått noen annen fullmakt fra stiftelsens styre. Peder Ås svarte samme dag og protesterte. Han var innforstått med at stiftelsen var et eget rettssubjekt, men for ham hadde det fremstått som at Oline Vold hadde de nødvendige fullmakter.

Samme dag sendte Tastad et brev til Lillevik Ull med krav om kr 500 000 også fra Lillevik Ull. Hun viste til utbetalingen som stiftelsen hadde gjort til Peder Ås. For det tilfellet at stiftelsen ikke kunne kreve pengene tilbake fra Peder Ås, måtte stiftelsen ha rett til å kreve dette tilbake av Lillevik Ull gjennom å tre inn i de kravene Peder Ås hadde mot Lillevik Ull. Hun fremholdt at Peder Ås hadde krav på erstatning fra Lillevik Ull som følge av feilene ved leveransen. Og for øvrig la hun til at Lillevik Ulls krav om støtte nå var foreldet.

Lars Holm svarte i brev samme dag. Han stilte seg uforstående til at stiftelsen skulle ha noe krav mot Lillevik Ull. Utbetalingen fra stiftelsen var et påfunn fra Oline Vold som var ham og Lillevik Ull helt uvedkommende. Dessuten var det aldri noe krav å legge ut for, skrev han. Lillevik Ull hadde ingen kontrakt med Peder Ås, og det var uansett ikke grunnlag for noe ansvar. I alle tilfelle erklærte han motregning med kravet om støtte. Støttekravet kunne ikke være foreldet, mente Holm, og uansett hadde Oline Vold erkjent stiftelsens forpliktelse da hun påtok seg å legge ut for Peder Ås' tap. I alle tilfelle måtte Lillevik Ull kunne motregne med støttekravet, selv om det var foreldet.

Drøft og ta stilling til stiftelsens krav mot henholdsvis Peder Ås AS og Lillevik Ull AS